

glorieuse daden aan Og en Sihon. Ze zwijgen natuurlijk van wat pas geschied is met Jericho en Ai. Ze nemen den schijn aan alsof ze daarvan in hun afgelegen, vreemd land nog niet gehoord hebben. U kunt wel nagaan van hoever we komen, zeggen ze: dit brood was vers, toen we op reis togen, nu is het droog en beschimmeld; deze wijnzakken waren nieuw, toen we van huis gingen; nu zijn ze oud en stuk, onderweg haastig gerepareerd.

Zoo vragen zij vrede en een verbond.

Jozua en de oudsten van Israël gelooven al die misleidende woorden. Maar toch niet zonder verzoek om nadere inlichtingen.

Zij zijn zelfs waakzaam, eenigszins achterdochtig.

„Zijt gij geen vijanden? Woont ge niet in het midden van ons?”

Met het ontkennend antwoord en den ontkennenden schijn der dingen stellen zij zich echter tevreden.

En ze nemen alleen één steekproef.

Ze pakken van het étalage-artikel uit den winkel der leugenen: het beschimmelde brood.

Ze vallen het in hun handen. Ze bezien het van alle kanten; ze trachten er zelfs van te eten: 'tis als steen.

Nu zijn ze overtuigd.

Dat brood liegt niet.

Ze kunnen gerust, zonder verder onderzoek, het gevraagde verbond sluiten en bezweren, en den gevraagden vrede garandeeren.

Vanwege de mooie woorden en den eenstemmigen schijn.

En vanwege de steekproef.

Maar die steekproef bleek toch onvoldoende.

Jozua en zijn oudsten hadden met God te rade moeten gaan en den mond des Heeren moeten vragen.

Zij achtten dit overbodig. De proef op de som was duidelijk genoeg geweest: het droge brood.

Zoo liepen ze in den val.

Laten wij ook maar oppassen, in onze dagen, voor het beschimmelde brood der Gibeonieten, die vrede vragen en een verbond.

Gods volk, Christus' Kerk blijft altijd van vijanden omringd. Van sterke. Maar vooral van sluwe, die den Naam des Heeren nog noemen en aandringen op verband, verbinding, verbond; op vrede, vriendschap en samenwerking.

Laten wij ook maar oppassen voor oppervlakkige steekproeven. Anders hebben we ons verkocht, eer we het weten. En we gelooven den schijn, die liegt.

Het dorre brood. De kapotte wijnzakken. En het noemen van den Naam onzes God, terwijl men zijn eigen naam verzwijgt, en alleen spreekt van een ver, vreemd land.

Laten wij bij het beproeven der vriendschapsgewillige geesten in ons persoonlijk en kerkelijk leven, in onze Wetenschap en Kunst, ons nooit tevreden stellen met een afgaan op den schijn, en de ter bezichtiging gestelde artikelen, maar „den mond des Heeren vragen”, aan Zijn Woord de beginselen toetsen dergenen die ons verbond vragen, om ons vonnis te voorkomen.

Opdat we de handen niet lichtvaardig opheffen tot den eed, inplaats dat we er het zwaard mee grijpen, als dit laatste van Gods wege plicht is.

Ons isolement met den Heere is begeerlijker dan allen vrede en verbond met Gibeonieten.

Geen onvoldoende steekproef.

Maar nauwgezette toetsing aan Gods Woord.

Die alleen geeft waarborg. F. C. M.

De werkwijze onzer Synodes.

VIII (Slot).

Thans willen wij in het kort saamvatten wat wij ter verbetering van de werkwijze onzer Synodes in de voorafgaande artikelen hebben voorgesteld.

1. Wanneer een Synode met een eenigszins rijk voorzien agendum samen komt, geve zij in de eerste dagen aan de commissies meer gelegenheid aan de rapporten te werken. Zij vangen de publieke zittingen niet op Donderdag, maar op Vrijdag aan.

2. Geen commissie-rapport worde ter Synode behandeld, waarvan de konklusies niet te voren aan de Synode-leden zijn toegezonden.

3. Zij organiseere een multiplicatie-bureau, dat met bekwaam spoed de resultaten van wat in de commissies besproken werd door type-writing of anderszins vermenigvuldigt.

4. De rapporten over de rapporten brengen het advies der desbetreffende commissie in zijn geheel op de Synode en niet bij gedeelten.

5. Bij de rapporten over de rapporten, insoover de laatste gepubliceerd zijn, worde er voor gewaakt niet te herhalen, ook niet in een kort overzicht, wat reeds in de laatste is opgenomen, wijl

ieder Synode-lid geacht moet worden de hem toegezonden rapporten te kennen.

6. Niet alleen de rapporten, waaromtrent een vorige Synode besloot, dat zij op een bepaalden tijd aan de kerken moeten worden toegezonden, maar alle rapporten, die door Deputaatschappen zullen worden uitgebracht en in de Acta zullen worden opgenomen, behoorren minstens veertien dagen vóór het samenkomen der Synode gedrukt in het bezit van de afgevaardigden naar de Synode te zijn.

7. Met het oog op de uitvoering van het sub. 6 genoemde wijze elke Synode den drukker van de Acta der volgende Synode aan, opdat het zetsel van de rapporten kan blijven staan en in die Acta zonder extra-kosten kan worden opgenomen.

8. Rapporten over voorstellen, welke bij de Synode worden ingediend, nemen die voorstellen, zoo zij in het Agendum zijn afgedrukt, niet opnieuw in zich op, maar verwijzen eenvoudig naar het agendum.

9. Indien er over één en dezelfde zaak meer voorstellen zijn gedaan, geve de rapporten daarvan een zeer kort, niet beredeneerd overzicht.

10. De rapporten worden anders ingekleed dan op de gebruikelijke wijze, welke aan onslachtigheid leidt. Zij geven eerst de konklusies en sommen daarna de motieven op, welke tot die konklusies hebben geleid.

11. Voorstellen tot betuiging van dank en tot verleen van décharge blijven uit de rapporten geweerd. Deze betuigingen en verklaringen geschieden alleen bij monde van den praeses. Slechts wanneer geen dank kan worden betuigd en geen décharge kan worden verleend naar het oordeel der commissie, worde dit in het rapport vermeld.

12. Meer dan toenogtoe worde erop toegezien, dat geen andere zaken op de Synode worden behandeld, dan die op mindere vergaderingen inderdaad niet konden worden afgehandeld. Aan de neiging van mindere vergaderingen om een beslissing van de Synode uit te lokken, wijl op gezag van haar uitspraken lichter worden aanvaard, worde niet toegegeven. Alleen zulke zaken, welke voor alle kerken van belang zijn, worden rechtstreeks ter Synode toegelaten.

Welke weg moet nu worden ingeslagen om alle of vele van de genoemde verbeteringen zoo spoedig mogelijk te zien aangebracht?

Hier kan tusschen drieërlei weg worden gekozen. Vooreerst kan een plaatselijke kerk de verbeterde werkwijze van de Synode in een voorstel bij de Synode aanhangig maken.

Vervolgens kunnen één of meer Synode-leden bij den aanvang der Synode dienaangaande een besluit uitlokken met het verzoek dit te behandelen vóórdat de commissies haar arbeid aanvangen.

Eindelijk kan een voorstel van gelijke strekking later ter Synode worden ingediend met het verzoek, dat hiervoor Deputaten zullen worden benoemd.

Wij kunnen hier niet aangeven, welke van deze drie wegen de rechte is.

Want kerkrechtelijk kan elk der drie worden bewaard.

Wel zij het ons vergund op te merken, dat de tweede waarschijnlijk de kortste zal zijn.

Daarbij kan de zaak op de vergaderde Synode zelf haar beslag krijgen en aanstonds in toepassing worden gebracht.

Zóó zou de Synode van Arnhem er nog van kunnen profiteeren en de kerken er dadelijk mee zijn gebaat.

Maar daarvoor is noodig, dat er ten aanzien van de verbeteringen, welke de werkwijze der Synode dient te ondergaan, van meet af zoo al niet volledige, dan toch vergaande eenstemmigheid heerscht.

Is dat niet het geval, dan zal er een commissie voor benoemd moeten worden en dan valt het niet te verwachten, dat deze op zulk een tijd gereed zal zijn, dat de commissies met haar arbeid hiermee reeds rekening kunnen houden.

Maar dan nog zou het de baat kunnen opleveren, dat reeds staande de Synode deze zaak onder de oogen wordt gezien en een besluit wordt genomen, dat de volgende Synode van het begin af ten goede komt.

Bij den derden weg, welken wij wezen, is dat uitgesloten.

Dan vergadert zulk een Deputaatschap in den tijd tusschen de Synode van Arnhem en haar opvolger. Een rapport wordt opgesteld. Dat wordt dan op de Synode van 1933 behandeld. En indien de zaak daar haar beslag krijgt is het 1936 voor een verbeterde werkwijze in werking kan worden gesteld.

Daarom lijkt deze weg ons het minst aanbevelenswaardig van de drie.

Gaat men den eersten weg op, dan is het niet onmogelijk, dat reeds in 1933 de verbeteringen worden ingevoerd.

Natuurlijk zou het moderamen van de Synode van Arnhem, gesecondeerd door de beide hoogleraren in het kerkrecht, die bij de verdeling van den arbeid hulp verleen, dadelijk met zulk een plan van verbetering kunnen komen.

Dat zou wellicht de meeste kans van slagen hebben.

Het zou kunnen worden voorgelagen als een proef.

En tegen zulk een proef zou dunkt ons weinig bezwaar rijzen.

Het zou niet op den weg van het moderamen liggen een definitief voorstel in te dienen, dat ook volgende Synodes zou binden.

Maar als proef voor deze Synode zou het heel goed kunnen.

Intusschen hebben wij hiermee onze meening gezegd.

Wij hopen, dat ook andere persorganen er hun aandacht aan zullen schenken.

Wij menen op onze uiteenzetting kritiek oefenen, het is ons best.

Mits men het dan maar niet bij kritiek laat, doch een werkwijze uitdenkt, die uitnemender is.

Gelijk het nu is kan het niet blijven.

Onze Synodes werken te onoeconomisch en dat niet alleen in financieelen zin.

Laten we hieraan nog een tweemaal wenschen mogen toevoegen.

Te Groningen was een compleet stel der Acta van de Synodes, die van 1892 af gehouden zijn, aanwezig.

Daarmee heeft de kerk van Groningen — zij was het immers, die hiervoor zorgde — aan een door velen uitgesproken verlangen voldaan.

Toch bleek meer dan eens, dat één stel niet voldoende is.

Zelf troffen we het meermalen, dat een door ons gezocht exemplaar in andere handen was.

Zou de kerk van Arnhem niet voor meer stellen kunnen zorgen?

En voor het vervolg lijkt het ons het beste, dat onze kerken, die reeds een Synodaal meubilair bezitten, zich minstens vijf stellen van de Acta aanschaffen en die tegelijk met het meubilair laten verhuizen.

Te meer moet hierop aangedrongen, wijl men er niet zoo vast op rekenen kan, dat Synode-leden zelf de Acta van vroegere Synodes zullen meebrengen.

Vooral door die van de Synode van Groningen gaan de Acta het menscheijk draagvermogen en de ruimte in handbagage schier te boven. En het mag toch van de Synode-leden niet verlangd, dat zij hun benoedigdheden laten oversturen per Van Gend en Loos.

Onze tweede wensch houdt hiermee verband.

De Synodes laten voortaan haar Acta drukken op dun papier, dat daarom niet minder degelijk behoeft te zijn.

Deputaten moeten dikwijls voor hun vergaderingen de Acta der laatste Synodes bij zich hebben.

Hoe gaarne zij zich voor hun opdracht ook op offeringen getroosten en lasten dragen, men behoeft hun die niet onnoodig op te leggen.

Dit pleidooi voeren we voor de toekomst.

De tegenwoordige Acta-lasten kunnen niet meer worden verlicht.

Maar erger kan voorkomen.

Gaarne zien we toekomstige Deputaten en Synode-leden met opgeheven hoofd en veerkrachtigen tred de vergaderingen binnentreden.

En niet met gekromden rug, huggende borst en sloomen gang.

— Gereformeerde beginselen. II.

De publikatie van den Senaat der Vrije Universiteit inzake de Gereformeerde beginselen blijft ook voor het heden een belangrijk stuk.

Het heeft natuurlijk een historischen achtergrond.

Evenwel zullen wij dien hier niet trachten te teekenen, omdat wij slechts een paar opmerkingen wenschen te plaatsen en geen breede artikelen reeds daarover willen schrijven.

De eerste stelling geldt de uitdrukking „Gereformeerde” beginselen.

Men kan den indruk niet van zich zetten, dat de opsteller voor zichzelf aan „Calvinistische” beginselen de voorkeur gaf.

Wat hij ter verdediging van den term Gereformeerde beginselen aanvoert houdt feitelijk de bekentenis in, dat Calvinistische beginselen beter zou zijn.

Al dadelijk wordt verklaard: „onder Gereformeerde beginselen is in Art. 2 der Statuten te verstaan: de beginselen van het Calvinisme”.

Klaarblijkelijk worden alzoo Gereformeerde en Calvinistische beginselen als identiek beschouwd.

Beide uitdrukkingen worden dan ook in de volgende stellingen door elkander gebruikt.

Ter rechtvaardiging van den term „Gereformeerde” beginselen wordt aangevoerd, dat het Calvinisme op Gereformeerde terrein de meest principieele uiting van het Gereformeerde leven vertoont, zoodat dit hieruit en niet uit zijn zwakkere en minder zuivere formatiën moet worden gekend.

Doch van te voren was toegegeven, „dat de naam van „Gereformeerde” ook wel gebezigd is ter aanduiding van het Zwinglianisme en op Duitschen bodem een ten deele Melanctoniaansche strooming dekte, ja, zelfs hier te lande met zekere voorliefde werd aangegegrepen.”

Mag hieruit niet worden afgeleid, dat „Gereformeerde” op zichzelf nog niet scherp genoeg het karakter der beginselen doet uitkomen en alleen

kan
wordt
Die
Im
forme
de m
leven
maar
begin
De
denze
Wa
toont
lijke
zwak
kend
He
de te
kan
Art. 1
logie
van 1
Neder
Hel
mer
Tot
Op
een b
Het
Cal
dag
Dus
tisch
We
vinist
Dez
De
meerd
king
de be
Var
Kerke
kerke
ethiek
Ter
vinist
vinist
Er
door
misve
Zot
kenis
men
We
het w
Mar
Ver
En
noem
verhe
Ool
gevon
heeft
het st
hen, c
in te
van p
Wa
dien
om er
Dan
therse
Kant
Tro
verbo
van n
Ste
De
Isra
werd
Israël
Het
afkom
Voo
lebiel
rodian
De
Wel
de Ko
zeft:
Cefas,
Maa
Er
nemen
Apoll
Wel
ringen
zich i
aan t
Dez
Maa
geen
Het
verloo
Luthe
Niet
nen b
voor 1